

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж4 41/22
18.5.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, у парници тужиоца Организације произвођача фонограма Србије ОФПС Београд, улица Дечанска број 14, чији је пуномоћник Дејан Вуковић, адвокат из Београда, улица Владете Ковачевића број 2а, против тужене АА, ..., ..., чији је пуномоћник Снежана Цемовић, адвокат из Чачка, улица Љубићска број 30/3, ради дуга, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П4 98/21 од 25.1.2022. године, у седници одржаној 18.5.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П4 98/21 од 25.1.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П4 98/21 од 25.1.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу на име дуга исплати износ од 20.060,00 динара са законском затезном каматом почев од 2.1.2009. године па до исплате, као и трошкове извршног поступка. Ставом другим изреке, укинута је решење о извршењу Основног суда у Чачку Иив 20/19 од 24.1.2019. године у целости. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 28.500,00 динара.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права. Трошкове другостепеног поступка је тражио и определио.

Испитујући правилност првостепене пресуде у смислу члана 386. Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” број 72/11, 49/13, 74/13, 55/14, 87/18 и 18/20), Апелациони суд је нашао да је жалба туженог неоснована.

У поступку пред првостепеним судом, при доношењу ожалбеног дела пресуде, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, а жалбом туженог се не указује на другу битну повреду одредаба парничног поступка која би била од утицаја на законитост и правилност ожалбене пресуде.

Тужилац је првобитно као извршни поверилац поднео Основном суду у Чачку предлог за извршење на основу веродостојне исправе (рачуна V – 296/09), којим је тражио да суд обавезе тужену, као извршног дужника, да му на име дуга исплати износ од 20.060,00 динара са законском затезном каматом почев од 29.1.2009. године па до исплате, као и трошкове извршног поступка. Основни суд у Чачку је 24.1.2019. године донео решење о извршењу Иив 20/19 којим је одредио предложено извршење уз одређивање трошкова извршног поступка у износу од 7.219,00 динара. Извршни дужник, овде тужена, је благовремено изјавила приговор на решење о извршењу, па је поступајући по приговору Основни суд у Чачку решењем Ипв Ив 88/19 од 29.5.2019. године ставио ван снаге решење о извршењу Иив 20/19 од 2.1.2019. године у делу у којем су одређени средство и предмет извршења, те је списе предмета доставио грађанском одељењу тог суда на даљи поступак. Потом су списи предмета достављени Вишем суду у Београду као стварно и месно надлежном суду. У поступку пред првостепеним судом, утврђено је да је тужена као предузетник Самосталне угоститељске радње “...” АА ... обављала делатност у периоду од 15.5.2007. године до 20.8.2009. године, када је радња брисана из регистра. Према записнику о извршеној контроли и евидентирању јавног саопштавања фонограма број 28295 од 28.10.2008. године, наведеног дана је код корисника СУР “...” у присуству запосленог ББ извршена контрола и евидентирање јавног саопштавања фонограма за 2008. годину и утврђено је јавно саопштавање фонограма емитовањем директно преко телевизора и музичке линије. У складу са рачуном V-296/09, тужилац је 9.6.2009. године угоститељском објекту “...” издао рачун за плаћање накнаде за јавно саопштавање фонограма за 2008. годину у износу од 20.060,00 динара, са роком плаћања од 7 дана од дана издавања рачуна. Тужилац је упутио опомену пред утужење туженој, коју је тужена примила 27.10.2015. године.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, првостепени суд је нашао да је тужена вршила јавно саопштавање фонограма 2008. године, а да није измирила рачун ни након пријема опомене за наведену календарску годину.

Међутим, оценио је основаним истакнути приговор застарелости потраживања, па је на основу одредби члана 121, 123 - 125, 149, 150, 167. и 172. Закона о ауторском и сродним правима ("Службени гласник РС" број 104/2009, 99/2011, 119/2012, 29/2016-одлука УС и 66/2019) и члана 371. Закона о облигационим односима, одбио тужбени захтев као неоснован.

Одредбом члана 124. став 1. Закона о ауторским и сродним правима, прописано је да је фонограм снимак звука, односно низа звукова на носачу звука.

Одредбом члана 127. став 1. Закона о ауторском и сродним правима, прописано је да произвођач издатог фонограма има право на накнаду за: емитовање и реемитовање фонограма; јавно саопштавање фонограма и јавно саопштавање фонограма који се емитује. У ставу 2. наведеног члана је прописано да се права на накнаде из става 1. овог члана произвођач фонограма не може одрећи, а може их остварити само преко организације за колективно остваривање ауторског и сродних права. У ставу 4. наведеног члана је прописано да се накнаде из става 1. овог члана и интерпретаторске накнаде из члана 117. став 1. тачка 1, 2 и 3 овог закона наплаћују од корисника у виду јединствених накнада и то: јединствене накнаде за емитовање фонограма и на њима забележених интерпретација; јединствене накнаде за реемитовање фонограма и на њима забележених интерпретација и јединствене накнаде за јавно саопштавање фонограма и на њима забележених интерпретација, односно јавно саопштавање фонограма и на њима забележених интерпретација који се емитују. У ставу 5. наведеног члана је прописано да се јединствене накнаде из став 4. овог члана наплаћују у складу са уговором о наплати и расподели јединствене накнаде који закључују организација произвођача фонограма и организација интерпретатора.

Чланом 10. ставом 1. Тарифе накнада коју од корисника наплаћује ОФПС ("Службени гласник РС" број 53/08), прописано је да свако коришћење репертоара ОФПС-а обавезује корисника да плати накнаду и испуни и друге обавезе предвиђене законом и овом тарифом, без обзира на то да ли има или нема закључен уговор са ОФПС-ом.

Одредбом члана 371. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ" број 29/78, 39/85, 45/89 и 57/89, "Службени лист СРЈ" број 31/93 и "Службени лист СЦГ" број 1/03-Уставна повеља и "Службени гласник РС" број 18/20), прописано је да потраживања застаревају за десет година, ако законом није одређен неки други рок застарелости.

С обзиром на цитиране законске одредбе, као и утврђено чињенично стање, по оцени Апелационог суда у Београду, правилан је закључак првостепеног суда о неоснованости тужбеног захтева услед застарелости потраживања тужиоца.

Наиме, тужена у конкретном случају није платила накнаду за јавно саопштавање фонограма према Тарифи накнада коју од корисника наплаћује ОФПС за календарску 2008. годину, која накнада доспева за наплату истеком те календарске године, а тужилац може да захтева исплату накнаде за јавно саопштавање фонограма од 1.1. наредне године.

Како то правилно налази првостепени суд, у конкретном случају се примењује општи рок застарелости од 10 година, сходно члану 371. Закона о облигационим односима, па с обзиром да је предлог за извршење у овој правној ствари поднет 18.1.2019. године, предлог је поднет након истека прописаног рока застарелости потраживања. Стога су неосновани жалбени наводи тужиоца о погрешној примени материјалног права, којима се указује да је као почетак рока застарелости требало рачунати дан када је доспео за наплату предметни рачун који је издат туженој након извршене контроле.

Из наведених разлога, жалба тужиоца је одбијена као неоснована, а првостепена пресуда у побијаном делу потврђена, како у одлуци о главној ствари, тако и у одлуци о трошковима поступка, донетој правилном применом члана 150, 153, 154. и 163. Закона о парничном поступку и важеће Адвокатске тарифе у време доношења првостепене пресуде, па је на основу члана 390. и 401 тачка 2 Закона о парничном поступку, одлучено као у ставу првом изреке.

Имајући у виду да тужилац није успео у другостепеном поступку, на основу члана 163. и 165. Закона о парничном поступку, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић